

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.844/2024/6.

A tanács tagjai:

Dr. Stark Marianna a tanács elnöke

Végzné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró

Dr. Dzsula Marianna bíró

Dr. Pataki Árpád bíró

Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró

A felperes:

név (cím)

A felperes képviselője:

Dr. Rózsa Péter egyéni ügyvéd (cím1)

Az alperes:

Szolnoki Törvényszék (5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 1.)

Az alperes képviselője:

Kissné dr. Szabó Judit elnök (5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 1.)

A per tárgya:

Sérelemdíj megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A csatlakozó felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Szegedi Ítéltábla Pf.II.20042/2024/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szegedi Törvényszék 7.P.20.108/2023/44.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet – az elsőfokú ítéletre is kiterjedően – hatályon kívül helyezi és e körben az elsőfokú bíróságot a perfelvételi szaktól kezdődően új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A Kúria a felperes felülvizsgálati eljárási költségét 5.000 (ötezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróságon (a továbbiakban: BAZ Megyei Bíróság) 2011. május 2-án P.20.927/2011. ügyszámon keresetet terjesztett elő a BAZ Megyei Bíróság ellen, bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt. A per tárgya a Miskolci Városi Bíróság előtt P.24.503/2005. ügyszám alatti eljárás volt. Az eljárás lefolytatására a Debreceni Ítéltábla a Pkk.II.20.475/2011/2. számú végzésével az alperest jelölte ki, a kijelölő végzést az alperes 2011. július 26-án érkeztette. A peres eljárás az alperes előtt 11.P.20.894/2011. ügyszámon volt folyamatban, az irat részét képezi a BAZ Megyei Bíróság P.20.927/2011. ügyszámú irata. Az alperes felhívására a felperes 2011. október 3-án beadványt terjesztett elő és az eljáró bíró kizárását kérte. Az eljáró bíró kizárását az alperes 2011. október 12-én meghozott végzésével megtagadta, majd 2011. október 20-án a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasította. A végzést a Debreceni Ítéltábla 2012. február 21-én helybenhagyta. A felperes által a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 132. § (1) bekezdése szerint ismét előterjesztett keresetlevelet az alperes 2012. április 20-án 11.P.20.894/2011. ügyszámú perben utóiratként, majd 2012. április 24-én 11.P.20.409/2012. ügyszámon új keresetként iktatta és 2012. május 14-én a keresetlevelet áttette a Miskolci Törvényszékre. E határozatot a Debreceni Ítéltábla 2012. október 5-én megváltoztatta és az alperest az eljárás folytatására utasította, amely végzést az alperes 2013. február 26-án 11.P.20.209/2013. ügyszámon lajstromozta. 2013. február 27-én az alperes tárgyalást tűzött, majd a 2013. április 3-án megtartott tárgyaláson a pert megszüntette. A Debreceni Ítéltábla e határozatot hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per további tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította, amely határozat az alpereshez 2013. július 17-én érkezett. 2013. augusztus 1-én az alperes új ügyszámra iktatta az ügy iratait, majd a 11.P.20.836/2013. ügyszámon folytatódó perben 2013. december 2-én tárgyalást tűzött. A 2014. február 19-én megtartott tárgyalást az alperes elhalasztotta, ugyanezen a napon az eljáró bíró – elfogultságára hivatkozással – kizárás iránti kérelmet terjesztett elő.

[2] A felperes és a Miskolci Törvényszék között folyamatban lévő perben a Debreceni Ítéltábla az eljárás lefolytatására az alperest jelölte ki. Az ügy 2012. július 18-án érkezett az alpereshez. 11.P.20.725/2012. ügyszámon az alperes 2012. július 24-én a Debreceni Ítéltábla határozatát kiadni rendelte a feleknek, elrendelte a sérelmezett alapügy iratanyagának beszerzését, továbbá a keresetlevelet kiadta az alperesnek és felhívta észrevételei megtételére. Az alperes 2012. szeptember 10-én ellenkérelmet terjesztett elő, majd több alkalommal (2012. szeptember 21., december 20., 2013. február 4.) kért tájékoztatást az ügy állásáról. Az alperes 2013. február 25-én tárgyalást tűzött, a 2013. április 3-án megtartott tárgyaláson a felperes szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg. Az alperes a tárgyalást elhalasztotta az előzményi per iratainak beszerzése érdekében, az iratok 2013. április 29-én érkeztek az alpereshez. Az alperes 2013. december 2-án tűzött határnapot, a 2014. február 19-én megtartott tárgyaláson a felek nem jelentek meg. Az alperes a tárgyalást elhalasztotta és az eljáró bíró – elfogultságára hivatkozással – kizárási kérelmet terjesztett elő.

[3] A Szegedi Ítéltábla a fenti ügyekben a Kecskeméti Törvényszéket jelölte ki az eljárás folytatására. Az egyesített ügyekben a Kecskeméti Törvényszék a 15.P.20.520/2014/40. számú végzésével a pert megszüntette. E határozatot a Szegedi Ítéltábla végzésével hatályon kívül helyezte és a Kecskeméti Törvényszéket az eljárás folytatására utasította. A Kecskeméti Törvényszék a 15.P.22.230/2015. ügyszámon folytatódó ügyben ítéletével a keresetet elutasította. A felperes fellebbezése alapján eljáró Szegedi Ítéltábla a 2016. november 18-án ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és mellőzte a felperest terhelő első- és másodfokú eljárási költség megfizetésére vonatkozó rendelkezést. A Kúria Pfv.IV.21.009/2017/4. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A kereseti kérelem és az alperes ellenkérelme

[4] A felperes keresetében a régi Pp. 2. § (3) bekezdése alapján sérelemdíj jogcímén 100.000 forint és késedelmi kamata megfizetésére kérte az alperes kötelezését. A kereseti tényelődása szerint a Szegedi Ítéltábla Pf.I.21.053/2016/4. számú ítéletében a keresetét a követelés elévülése miatt utasította el, pervesztességét tehát az eredményezte, hogy az alperes a 11.P.20.725/2012. ügyszámon előterjesztett kérelme ellenére nem csatolta az ügy irataihoz a Szolnoki Törvényszék 11.P.20.894/2011. ügyszámú ügy iratait, így azt nem küldte meg a Kecskeméti Törvényszék részére. Az alperes a 2012 júliusában indult 11.P.20.725/2012. ügyszámú, valamint a 2012. április 20-án újra indult 11.P.20.209/2013. ügyszámú ügyben a kizárás iránti kérelmet csak 2014. február hónapban jelentette be, ezt megelőzően a 11.P.20.409/2012. ügyszám alatti perben a keresetlevél áttételéről, a 11.P.20.209/2013. számú ügyben a per megszüntetéséről rendelkezett. A Debreceni Ítéltábla 11.P.20.409/2012/3. számú határozatot megváltoztató és az elsőfokú bíróságot az eljárás folytatására utasító határozata 2012. október 5. napján megérkezett az alpereshez, azonban annak új számra iktatása csak 2013. február 26. napján történt meg 11.P.20.209/2013/2. számon. A Debreceni Ítéltábla 11.P.20.209/2013/3. számú végzést hatályon kívül helyező és az elsőfokú bíróságot a per további tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasító végzése 2013. július 17. napján került érkeztetésre, azonban a 11.P.20.836/2013. számon folytatódó ügyben a tárgyalás kitűzésére csak 2013. december 2-án került sor. A felperes eljárás szabálytalansága elleni kifogása szerint a fizetési meghagyás ellen benyújtott ellentmondás hatálytalan, mert az alperes azt nem az erre rendszeresített űrlapon nyújtotta be, nem látta el minősített elektronikus aláírással és minősített időbélyegzővel, ezért azt a bíróságnak vissza kellett volna utasítania.

[5] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokai szerint az alperes a fizetési meghagyásos nemperes eljárásban elektronikus úton joghatályosan előterjesztette az ellentmondást, ezért az ügy perré alakult. A felperes BAZ Megyei Bíróság előtt 2011. május 2-án előterjesztett keresetlevele az alperes előtt folyamatban volt 11.P.20.894/2011. ügyszámú per iratának részét képezte, így a jogvita

érdemi elbírálásához minden irat a bíróságok rendelkezésére állt. A 11.P.20.725/2012. ügyszámú perben az alperes első érdemi intézkedésére 2012. július 24-én, a tárgyalás kitűzésére 2013. február 25-én került sor, majd az előzményi ügy iratanyagának 2013. április 29-ei érkezését követően a tárgyalás kitűzéséről az alperes 2013. december 2-án intézkedett, ami a perben összesen 14 hónap inaktív bírói időszakot eredményezett. A 11.P.20.836/2013. számú ügyben a 2013. augusztus 1-i minősített érkezéstől az első intézkedésig (2013. december 2.) eltelt 4 hónap ugyancsak inaktív időszaknak minősül. Ennek alapján az eljárásvezetéssel e két ügyben az ügyviteli szabályok sérültek. A régi Pp. 2012. július 18. és 2013. augusztus 1. között hatályos 2. § (3) bekezdése alapján előterjesztett kereset azért volt alaptalan, mert a régi Pp. 2. § (3) bekezdés alkalmazhatóságának feltétele valamely hátrány kimutatása, amelyre a perben a felperes nem hivatkozott. Az alperes a kifogásolt határozatokat a határidők megtartásával hozta meg, ezért a felperes per észszerű időn belül történő befejezéshez fűződő joga nem sérült. Az eljáró bíró az elfoglaltságát az eljárási jogszabályok megsértése nélkül jelentette be, a perindítás időpontjához képest a kizárási kérelem nem vezetett az eljárás elhúzódásához.

[7] A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatva kötelezte az alperest 50.000 forint sérelemdíj és ezen összeg után késedelmi kamat, valamint 5.000 forint perköltség megfizetésére. A felperes által a Magyar Országos Közjegyzői Kamara (a továbbiakban: MOKK) részére fizetendő közjegyzői díjat 4.000 forintra leszállította, az alperes 4.000 forint közjegyzői díj fizetésére kötelezte. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[8] A jogerős ítélet indokai szerint az alperes az ellentmondást határidőben, elektronikus úton a Magyar Országos Közjegyzői Kamara (a továbbiakban: MOKK) elektronikus rendszerében (a továbbiakban: MOKKIT) benyújtotta, az elektronikus irat megfelelt a jogszabályi előírásoknak [a fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény (a továbbiakban: Fmhtv.) 12. §], amelyet a csatolt letöltési igazolás bizonyít. Mivel az eljárás indokolatlan elhúzódása miatti igény csak a jogerős, érdemi döntéssel lezárult ügyben ítélt meg, az alapjogsértés időpontja a jogerős ítélet napja, ezért jelen ügyben a régi Pp. 2. § (3) bekezdésének a jogerős ítélet meghozatalakor hatályos rendelkezéseit kellett alkalmazni, amely szerint a felperes alapjogi sérelme esetén sérelemdíjra tarthat igényt. A felperes érvelésével szemben az alperes az iratcsatolást egyrészt nem mulasztotta el, másrészt annak elmulasztása sem vezetne a tisztességes eljáráshoz fűződő jog megsértéséhez, harmadrészt az eljáró bíróságok a keresetet nem kizárólag a követelés elévülése miatt utasították, hanem állást foglaltak a megalapozatlanságáról is. Nem sérült a felperes per észszerű befejezéséhez fűződő joga a 11.P.20.894/2011. ügyszámú perben a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasító, a 11.P.20.409/2012. ügyszámú perben a keresetlevél áttételét elrendelő, valamint a 11.P.20.209/2013. ügyszámú perben a pert megszüntető végzés meghozatalával sem, mert az alperes az eljárási jogszabályokban foglalt határidők betartásával járt el. Indokolatlan késedelem a kizárási ok bejelentéssel összefüggésben sem valósult meg. Arra azonban megalapozottan hivatkozott a felperes, hogy az alperes a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet (a továbbiakban: Büsz.) 2. § 12. pontja és 30. §-ának megsértésével, késedelmesen lajstromozta új ügyszámra a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.361/2013/2. számú végzését (11.P.20.836/2013.), ami a perben további fél hónap inaktív időszakot eredményezett. Ezt meghaladóan az alperes a régi Pp. 125. § (1) és (3) bekezdését megsértve tűzte ki az első tárgyalást 2014. február 19. napjára, ami további két hónap késedelemmel járt. További 4,5 hónap késedelem állapítható meg azért, mert a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.516/2012/2. számú, 11.P.20.409/2012/5. számú végzést megváltoztató és az elsőfokú bíróságot az eljárás folytatására utasító határozatát az alperes 2012. október 5-i érkeztetését követően csak 2013. február 26-án lajstromozta új ügyszámra. A 11.P.20.725/2012. számú ügyben az alperes a 2012. július 18-i ügyérkezéshez képest 2012.

július 24-án, a régi Pp. 125. § (1) bekezdésében írt határidőt betartva intézkedett. Az első tárgyalás időpontjának kitűzésekor azonban a régi Pp. 125. § (3) bekezdését megsértette, ami további 4 hónap és 10 nap késedelmet eredményezett. A tárgyalás elhalasztása során az alperes megsértette a régi Pp. 142. § (2) bekezdését is, ami az ügy befejezését további 6,5 hónappal késleltette. Az alperes kimutatott késedelmei a felperes per észszerű időn belüli befejezéséhez fűződő jogát sértette. A régi Pp. 2. § (3) bekezdése szerinti igény feltétele valamely sérelem, hátrány bekövetkezése, amely lehet köztudomású. Az eljárás elhúzódása a fél számára szükségképpen fokozott pszichés terheléssel jár, amely köztudomású hátránnyá értékelendő, ezért a felperes köztudomásúnak tekintett hátrányokra alapított keresete részben megalapozott.

A felülvizsgálati kérelem és csatlakozó felülvizsgálati kérelem

[9] A felperes a felülvizsgálati kérelmében – tartalma szerint – kérte a jogerős ítélet keresetet elutasító rendelkezésének hatályon kívül helyezését és elsődlegesen e körben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a keresetnek teljes egészében történő helyt adást, másodlagosan az első- és a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, harmadlagosan a fizetési meghagyás ellen előterjesztett ellentmondás visszautasítását és a keresetet elutasító rendelkezésre vonatkozóan az eljárás megszüntetését.

[10] Megsértett jogszabályként a régi Pp. 1. §-t, a 2. § (1) és (3) bekezdését, a 13. § (1) bekezdés *e*) pontját, a 16. § (2) bekezdését, a 80. §-t, a 81. § (1)-(2) bekezdését, a 82. § (3) bekezdését, a 95. § (1) bekezdését, a 115. § (1) bekezdését, a 132. § (1) bekezdését, a régi Ptk. 339. § (1) bekezdését, a 349. § (1) és (3) bekezdését, a Pp. 179. § (2) bekezdését, a 183. § (1) bekezdését, a 191. § (3) és (4) bekezdését, a 202. § (1) bekezdését, a 214. § (1) bekezdését, a 230. § (1) bekezdését, a 233. § (1) bekezdését, a 237. § (2) - (4) bekezdését, a 252. § (2) bekezdését, a 258. § (5) bekezdését, a 266. § (2) bekezdését, a 267. §-t, a 268. § (2) bekezdését, a 276. § (1) bekezdését, a 279. § (1) bekezdését a 322. § (1) bekezdését, a 342. § (1) és (3) bekezdését, 346. § (4) és (5) bekezdését, a 381. § -t, a 383. § (2) bekezdését, a fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L törvény (a továbbiakban: Fmhtv.) 11. § (1) bekezdés *a*) pontját, 11. § (2) bekezdését, 36. § (5) bekezdés *c*) pontját, a 36. § (6) bekezdését, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés *a*) pontját, 3. § (1) és (6) bekezdését jelölte meg. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését.

[11] A felperes felülvizsgálati kérelmének indokai szerint a jogerős ítélet azért sérti az Fmhtv. 11. § (1) bekezdés *a*) pontját és a (2) bekezdését, a Pp. 258. § (5) bekezdését, a 279. § (1) bekezdését, a 346. § (4) és (5) bekezdését, mert az alperes a fizetési meghagyás ellen előterjesztett ellentmondást nem a MOKK rendszerén keresztül, az erre rendszeresített űrlapon nyújtotta be, nem látta el minősített elektronikus aláírással és minősített időbélyegzővel, így azt vissza kellett volna utasítani. Jogszabálysértő a jogerős ítélet azon megállapítása, hogy az alperes ellentmondása megfelelt a jogszabályi előírásoknak. Az alperes a Kecskeméti Törvényszéknek nem küldte meg a 11.P.20.894/2011. számú eljárásának iratait, közte a BAZ Megyei Bírósághoz 2011. május 2-án benyújtott keresetlevelet sem. Ez a mulasztás a tisztességes eljáráshoz való joga sérelmét eredményezte, mert ez az irat igazolta volna az elévülés megszakadását. A Szegedi Ítéltábla Pf.I.21.053/2016/4. számú ítéletének indokai cáfolják a jogerős ítélet azon megállapítását, amely szerint a keresetlevél az alperes 11.P.20.894/2011. számú iratának a részét képezte, ezt az ellentmondást a jogerős ítélet nem oldotta fel. Téves a jogerős ítélet azon megállapítása is, hogy az alapügyben a bíróság nem

csupán a követelése elévüléséről döntött, hanem a keresetet érdemben is megalapozatlannak ítélte, a jogerős ítéletben foglalt megjegyzés nem jelenti az érdemi elbírálás indokát. Emellett az észszerű időn belüli eljáráshoz való jog sérelmét eredményezte a 11.P.20.409/2012. számú ügyben a keresetlevél áttétele a Miskolci Törvényszékhez, a 11.P.20.209/2013/3. számú végzéssel a per megszüntetése, az alapügyekben a kizárási kérelem késedelmes bejelentése. A Pp. 279. § (1) bekezdését, a 346. § (4) és (5) bekezdését, a régi Pp. 2. § (1) és (3) bekezdését sérti a másodfokú bíróság mindezekkel ellentétes megállapítása. Az indokolt döntéshez való joga pedig azért sérült, mert a jogerős ítélet nem tartalmazza annak indokait, hogy a cselekmények miért nem eredményezték az eljárási alapjog sérelmét, továbbá azt sem, hogy a keresetlevél benyújtása miért nem alapozza meg az alperes elfogultságát. A jogerős ítélet sérti a Pp. 279. § (1) bekezdését, a 346. § (4) és (5) bekezdését, a régi Pp. 2. § (1) és (3) bekezdését is, mert a másodfokú bíróság a késedelmes időszak ellenében csupán 50.000 forint sérelemdíjat állapított meg, holott a késedelmek az eljárást felét teszik ki. A marasztalás összege a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény alapján is aránytalan. A jogerős ítélet perköltségben marasztaló rendelkezése sérti a Pp. 80. §-t, a 81. § (1)-(2) bekezdését, a 82. § (3) bekezdését, a 115. § (1) bekezdését, a 191. § (3) – (4) bekezdését, a 230. § (1) bekezdését, a 237. § (1) – (5) bekezdését, a 342. § (1) bekezdését, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (1) és (6) bekezdését, mert a perköltség összegének meghatározása során nem a felszámított ügyvédi munkadíjat, hanem a pertárgyérték alapján számított ügyvédi munkadíjat vette alapul. A felszámított ügyvédi munkadíjjal összefüggésben a másodfokú bíróság nem hívta fel hiánypótlásra, kérelme kiegészítésére. Az ügyvédi munkadíj összegét az ügy bonyolultsága ellenére nem állapította meg magasabb összegben, illetve az általa felszámított munkadíjat az alperes kérelme nélkül mérsékelte. Ezt megahaldóan az eljárási illeték viselésére a teljes személyes díjfeljegyzési jog kedvezménye folytán nem köteles.

[12] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében – tartalma szerint – a jogerős ítélet keresetet elutasító rendelkezésének hatályában fenntartását kérte.

[13] Az alperes a csatlakozó felülvizsgálati kérelmében – tartalma szerint – a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Megsértett jogszabályként a régi Ptk. 324. §-t, a 325. §-t, a 326. §-t, a régi Pp. 2. §-t jelölte meg.

[14] A csatlakozó felülvizsgálati kérelem indokai szerint a régi Ptk. 324. §-t, a 325. §-t, a 326. §-t azért sérti a jogerős ítélet, mert a bíróságok az elévülés kérdését nem vizsgálták. A sérelmezett alapügy jogerős befejezésének időpontja 2016. november 18-a, a felperes igényét 2022. november 14-én érvényesítette. A régi Pp. 2. § (3) bekezdését azért sérti a jogerős ítélet, mert az eljárási alapjog sérelmének a megállapításakor a másodfokú bíróság nem értékelte a felperes per elhúzódásához hozzájáruló magatartását.

[15] A felperes a csatlakozó felülvizsgálati kérelemre előterjesztett ellenkérelmében – tartalma szerint – a jogerős ítélet marasztaló rendelkezésének hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[16] A felperes felülvizsgálati kérelme alapos az alábbiak szerint.

[17] A Kúria előrebocsátja, hogy a felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, hanem szigorú eljárási szabályok szerint lefolytatható rendkívüli perorvoslat, amelynek során a Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján kizárólag a felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben eltérő voltát.

[18] Mivel a felek a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelemben a jogerős ítélet keresetnek helyt adó és azt elutasító rendelkezését is támadták, ezért a jogerős ítéletnek felülvizsgálattal nem érintett rendelkezése nem volt.

[19] A felülvizsgálati eljárás a fellebbezés alapján hozott jogerős bírósági határozat anyagi jogi vagy eljárásjogi jogkérdésben állított hibájának az orvoslására szolgáló rendkívüli perorvoslat. Nem vezethet eredményre az a felülvizsgálati kérelem, amely csupán általánosságban fogalmaz, a fél az általa helyesnek tartott jogi álláspontot nem fejti ki, jogi érveit nem ütközteti a jogerős ítélet indokolásával (Pfv.VI.20.844/2019/4., megjelent: BH2020.331., Pfv.IV.20.242/2023/6.)

[20] A Pp. 413. § (1) bekezdés *b)* pontja szerint a felülvizsgálati kérelemnek a beadványokra vonatkozó általános szabályok mellett tartalmaznia kell a jogszabálysértés pontos megnevezésével, a jogszabályhely megjelölésével azt az eljárási, illetve anyagi jogi jogszabálysértést, amely kihatott az ügy érdemi eldöntésére, valamint annak indokait, hogy a fél az új határozat hozatalát vagy a határozat hatályon kívül helyezését milyen okból kívánja.

[21] A jogszabálysértés megjelölésének követelményrendszerét a Kúria – a korábbi bírói gyakorlatot megerősítve – a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK véleményben jelentette meg. Az önmagában kötéserővel nem rendelkező kollégiumi vélemény 3. és 4. pontja szerint – amelyet Kúria jelen perben is irányadónak tekintett határozataival megerősített (Jpe.I.60.009/2022/10. [61], Pfv.IV.20.998/2020/4., Pfv.V.20.917/2021/8., Gfv.VI.30.367/2021/6., Pfv.I.21.083/2019/12., Pfv.IV.20.035/2023/7.) – több egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozó felülvizsgálati kérelemnek valamennyi hivatkozás tekintetében rendelkeznie kell a törvényben meghatározott, egymással szoros logikai és perjogi kapcsolatban álló kötelező tartalmi kellékekkel, ellenkező esetben a tartalmilag fogyatékos felülvizsgálati kérelmet – vonatkozó részében – a Kúria nem vizsgálhatja érdemben. A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletet többféle okból is támadja, vagyis több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásnak rendelkeznie kell a Pp. 413. § (1) bekezdésében meghatározott tartalmi követelményekkel [PK vélemény 6. pont, Kúria Gfv.VII.30.577/2016/6., megjelent: BH2017. 196.].

[22] A felülvizsgálati kérelem központi eleme a megsértett jogszabályhely megjelölése és a jogszabálysértés körülírása, mert ezek határozzák meg a Kúria felülbírálati lehetőségének tartalmi és perjogi kereteit. Érdemben ugyanis csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a törvény által előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek, az egyéb hivatkozásokat a Kúria figyelmen kívül hagyja. Mivel a felülvizsgálat tárgya a jogerős ítélet, és nem az elsőfokú bíróság ítélete (Kúria Pfv.III.21.631/2019/5., Pfv.III.20.088/2020/3.), ezért a felülvizsgálati kérelemben az azt előterjesztő félnek az álláspontja szerint a másodfokú bíróság által a jogerős ítélet meghozatalakor elkövetett

jogsabálysértéseket kell megjelölnie [Kúria Pfv.V.20.797/2016/11. (BH 2017.232.)]. Mindezek alapján a Kúria érdemben csak azokat a hivatkozásokat vizsgálta és értékelte, amelyek tartalmazzák a megsértett jogszabályhely pontos megjelölését és a jogszabálysértés megfelelő körülírását is.

[23] A felperes felülvizsgálati kérelme a fent kifejtett követelményeknek nem felelt meg teljes egészében a következő okokból.

[24] A felperes – a jogi képviselő bélyegzőlenyomatával és kézjeggyével ellátott – felülvizsgálati kérelmében az első- és másodfokú ítélet jogszabálysértő jellegét állítva döntő részben a fellebbezésében hivatkozott jogszabálysértéseket ismételte meg anélkül, hogy figyelembe vette volna a jogerős ítélet érdemi döntését alátámasztó indokait. A felülvizsgálati kérelmében csupán látszólag tett eleget a Pp. 413. § (1) bekezdés *b*) pontjában meghatározott tartalmi követelményeknek.

[25] A felperes a felülvizsgálati kérelmében számos olyan jogszabályhelyet feltüntetett, amelynek megsértését anélkül állította, hogy az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejtette volna. Ennélfogva a felülvizsgálati eljárás során a felülvizsgálati kérelem említett hiányossága miatt nem volt vizsgálható régi Pp. 1. §, 13. § (1) bekezdés *e*) pont, 95. § (1) bekezdés, 132. § (1) bekezdés, régi Ptk. 339. §, 349. § (1) – (3) bekezdés, Pp. 179. § (2) bekezdés, 183. § (1) bekezdés, Pp. 202. § (1) bekezdés, 214. § (1) bekezdés, 233. § (1) bekezdés, 266. § (2) bekezdés, 267. §, 268. § (2) bekezdés, 276. § (1) bekezdés, 322. § (1) bekezdés, 381. §, 383. § (2) bekezdés megsértése.

[26] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelemben előterjesztett kérelmeket – a Pp. 423. § (1) bekezdésére is figyelemmel – a felperes által meghatározott sorrendtől eltérően bírálta el és elsőként azt az eljárási szabálysértést vizsgálta, amely állítása szerint kihatott az ügy érdemi eldöntésére.

[27] A felperes a jogerős ítélettel szemben érdemi vizsgálatra alkalmas módon eljárási szabálysértésként megjelölte az Fmhtv. 11. § (1) bekezdés *a*) pontját, a 11. § (2) bekezdését, a 36. § (5) bekezdés *c*) pontját, a 36. § (6) bekezdését, a Pp. 258. § (5) bekezdését, a 279. § (1) bekezdését, a 346. § (4) és (5) bekezdését. A felperes felülvizsgálati kérelmének indokai szerint a másodfokú bíróság téves és indokolás nélküli megállapítása, hogy az alperes a fizetési meghagyással szemben benyújtott ellentmondást a jogszabályi előírásnak megfelelően terjesztette elő. Mivel a jogvita érdemi eldöntésének előkérdése annak elbírálása, hogy az alperes az ellentmondást szabályszerűen terjesztette-e elő, ezért a Kúria mindenekelőtt abban a kérdésben foglalt állást, hogy a jogerős ítélet e körben kifejtett indokai a felperes által megjelölt eljárási szabályokat sértik-e.

[28] Az Fmhtv. 11. § (1) bekezdés *a*) pontja szerint elektronikus úton beadványt kizárólag erre rendszeresített űrlapon lehet benyújtani, és a beadványt minősített elektronikus aláírással és minősített időbélyegzővel kell ellátni. Az Fmhtv. 11. § (2) bekezdése értelmében elektronikus úton beadványt úgy lehet benyújtani, hogy a beadvány adatait annak benyújtója a MOKK rendszerébe beviszi és minősített elektronikus aláírással, valamint minősített időbélyegzővel látja el. Az Fmhtv. 1. § (2) bekezdés értelmében, az Fmhtv. 11. § (2) bekezdése szerinti MOKK rendszernek a fizetési meghagyásos eljárásban a közjegyzők, valamint a felek és az eljárásban részt vevő egyéb személyek részére rendelkezésre álló, az interneten elérhető országosan egységes számítástechnikai rendszer minősül (<https://fmh.mokk.hu/#x>).

[29] E jogszabályi rendelkezés alapján a fizetési meghagyásos eljárásban az a beadvány minősül szabályszerű elektronikus beadványnak, amelyet a MOKK által a fizetési meghagyás elektronikus intézésére létrehozott internetes felületen keresztül, úgynevezett webes alkalmazás használatával, az erre szolgáló elektronikus űrlapon vittek be a MOKK

rendszerébe; és azt minősített elektronikus aláírással és minősített időbélyegzővel látták el. Nem minősül a MOKK rendszerébe úrlapon benyújtott beadványnak az ügyfélkapun, cégkapun, e-papíron, ÁNYK nyomtatványon a közjegyzőhöz (a közjegyző, illetve a MOKK hivatali kapujára, illetve a közjegyzői iroda cégkapujára) megküldött beadvány sem. Az Fmhtv. 12. § (1) bekezdése szerinti, a minősített elektronikus aláírás és minősített időbélyegző alkalmazására is kiterjedő formai és tartalmi ellenőrzést a MOKK rendszere az Fmhtv. 11. § (1) bekezdés *a*) pont és a 11. § (2) bekezdés szerint előterjesztett elektronikus beadványok esetében végzi el. Az Fmhtv. 12. § (2) bekezdése alapján akkor lehet megállapítani, hogy a beadvány elektronikus előterjesztése szabályszerű volt, ha az automatikus visszaigazolást a MOKK elektronikus fizetési meghagyás intézésére létrehozott rendszere állította ki.

[30] Jelen ügyben rendelkezésre álló iratok szerint az alperes 2022. november 29-én a fizetési meghagyás elleni ellentmondást nem az Fmhtv. 11. § (1) bekezdés *a*) pont és a 11. § (2) bekezdés szerint terjesztette elő, hanem egyrészt papír alapon, másrészt a közjegyzőnek hivatali kapun keresztül az eljáró közjegyző hivatali tárhelyére küldte meg. Az igazságszolgáltatási tevékenységet ellátó alperes nyilatkozatából kitűnően a MOKK rendszerében nem rendelkezik regisztrációval, ezért a MOKKIT rendszerében terjesztette elő az ellentmondást. A rendelkezésre álló közjegyzői iratok alapján kétségmentesen az sem állapítható meg (31026/Ü/31216/2022.), hogy az alperes az ellentmondást minősített elektronikus aláírással, valamint minősített időbélyegzővel ellátta-e. Ennek tényét az alperes nem igazolta, az általa csatolt (7.P.20.020/2023/3.) ellentmondást pedig az alperes 2023. március 27-én látta el minősített időbélyegzővel és minősített digitális aláírással. Az elsőfokú bíróság a 7.P.20.020/2023/8. számú végzésben – a fenti tényeket figyelmen kívül hagyva – kizárólag az eljáró közjegyző által megküldött wnotes.mokk.hu felületről készített képernyőfotó alapján következtetett arra, hogy az alperes az ellentmondást 2022. november 29-én elektronikusan is előterjesztette. Az elektronikus dokumentum elektronikus úrlapon történő előterjesztését, az elektronikus aláírás, az időbélyegző elhelyezését nem vizsgálta, e szempontból a rendelkezésre álló dokumentumokat az első- és a másodfokú bíróság sem értékelte, az ítélet indokolásában e körülmények értékelésére nem tért ki.

[31] Mindennek az adott ügyben azért volt ügyszámjelölő jelentősége, mert a felperes az eljárás során mindvégig sérelmezte és az eljárás szabálytalansága elleni kifogásában, majd az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésben is előadta, hogy a fizetési meghagyás elleni ellentmondás hatálytalan, mert azt az alperes nem a MOKK rendszeren keresztül az erre rendszeresített úrlapon terjesztette elő és nem látta el minősített elektronikus aláírással, továbbá minősített időbélyegzővel sem. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokai szerint önmagában a közjegyző által készített képernyőfelvétel igazolja, hogy az alperes elektronikus úton is előterjesztette az ellentmondást, arra azonban nem tért ki, hogy a benyújtott ellentmondás az alperes saját nyilatkozatával szemben miért minősül elektronikus úrlapon előterjesztett beadványnak, továbbá az ellentmondás 2022. november 29-én minősített elektronikus aláírással és minősített időbélyegzőjével ellátását mely rendelkezésre álló iratok miként támasztja alá. A másodfokú bíróság a jogerős ítéletben az Fmhtv. 12. § -ára és a letöltési igazolásra utalással fejtette ki, hogy az elektronikus irat „formailag, technikailag” megfelel a jogszabályi előírásoknak, technikai paramétereknek. Az eljáró bíróságok a felperes érvelése ellenére érdemi döntésükben nem adtak számot arról, hogy adott ügyben mely jogszabályi rendelkezés alapján minősül a fizetési meghagyásos eljárásban elektronikus iratbeadásnak a közjegyző hivatali tárhelyére megküldött ellentmondás, az Fmhtv. 12. §-ának mely rendelkezése és mi okból támasztja alá az ellentmondás szabályszerű előterjesztését, az elektronikus dokumentumon a *z* minősített elektronikus aláírás és a minősített időbélyegző elhelyezésének pedig semmilyen jelentőséget nem tulajdonítottak.

[32] A Pp. 346. § (4) bekezdés az ítélet indokolásának tartalmi elemeit állapítja meg, a Pp. 346. § (5) bekezdés felülvizsgálat szempontjából releváns rendelkezése pedig a jogi indokolás tartalmi elemeit határozza meg. Ez utóbbi rendelkezés a bíróságok számára kötelezettségként határozza meg, hogy az ítélet jogi indokolása tartalmazza azokat a körülményeket, okokat, amelyeket a bíróság döntése során figyelembe vett. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a bírói döntéseket a konkrét ügy körülményeit figyelembe vevő módon, kellő alapossgal és részletességgel kell megindokolni. A „kellő alapossg” mércéje alapvetően azt jelenti, hogy a bíróság döntésének az ügy érdeme szempontjából releváns, az ügyben választ kívánó kérdésekre kell kiterjednie. Az indokolási kötelezettség a döntés érdeme szempontjából lényeges körülmények megfelelő indokokkal történő alátámasztását követeli meg {3127/2019. (VI. 5.) AB határozat, Indokolás [44]; 3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [34]; 3169/2019. (VII. 10.) AB határozat, Indokolás [32]; 28/2019. (XI. 4.) AB határozat, Indokolás [85]; 3330/2020. (VIII. 5.) AB határozat, Indokolás [29]}.

[33] A Kúria jogértelmezése szerint döntés alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel kell bemutatni, amelynek terjedelmét és mélységét az adott döntés természete és az ügy egyedi körülményei határozzák meg figyelemmel arra is, hogy az indokolás hiánya vagy fogyatékosága a fél világosan és pontosan körülírt kérdését érinti-e. Minimális elvárás, hogy a bíróság a feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon, amellyel kapcsolatban figyelembe kell venni a jogvita természetét, az eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket. A döntés indokolásának nem kell kiterjednie minden egyes részletre, de ki kell térnie az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre {Kúria Pfv.III.20.456/2024/4. [46]}.

[34] A Kúria megítélése szerint adott ügyben a jogerős ítélet indokolása nem terjedt ki az ellentmondás szabályszerű előterjesztésének megítélése szempontjából lényeges kérdésekre. A másodfokú bíróság nem fejtette ki, hogy adott ügyben mely speciális jogszabályi rendelkezés alapján minősül szabályszerű elektronikus beadványnak a közjegyző hivatali tárhelyére megküldött ellentmondás; továbbá adott esetben az Fmhtv. 12. § rendelkezését miért tekintette alkalmazhatónak és az ellentmondás benyújtásával egyidejű minősített elektronikus aláírással, valamint minősített időbélyegzővel történő ellátását pontosan mely bizonyíték támasztja alá. A rendelkezésre álló iratok alapján kétségmentes következtetés nem vonható le arra, hogy az alperes 2022. november 29-én az ellentmondást az Fmhtv. 11. § (2) bekezdésében foglalt követelményeknek teljes egészében megfelelő elektronikus beadványban terjesztette elő, ezért az indokolási kötelezettség elmulasztása kihatott az ügy érdemi eldöntésére.

[35] Az említett eljárási jogszabály [Pp. 346. § (4), (5) bekezdés] megsértésének az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt, mert a fizetési meghagyásos eljárásban az elektronikus iratbeadásnak egyetlen szabályszerű módja, ha a fél a beadványát az erre rendszeresített elektronikus úrlapon a MOKK rendszerébe beviszi, és az iratot minősített elektronikus aláírással és minősített időbélyegzővel látja el [Fmhtv. 11. § (2) bekezdés]. Ezért a Kúria a felperes harmadlagos felülvizsgálati kérelmének helyt adva a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet az elsőfokú ítélet is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az ügyben eljáró elsőfokú bíróságot – a perfelvételi szaktól kezdődően – új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Mivel a felperes harmadlagos felülvizsgálati kérelme alapos volt, ezért az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmének megalapozottsága a felülvizsgálati eljárás során nem volt vizsgálható.

[36] A megismételt elsőfokú eljárás során a határidőben és egyúttal az Fmhtv. 11. § (2) bekezdésnek mindenben megfelelő ellentmondás előterjesztésének bizonyítását követően kerül a bíróság abba a helyzetbe, hogy a fizetési meghagyásos eljárás perré alakulásáról állást foglaljon, e körülményekre az alperes a perfelvételi szakban tényeket közölhet és bizonyítékokat terjeszthet elő. Érdemi határozat meghozatala esetén számot kell adni arról, hogy az alperes benyújtott ellentmondása mely bizonyíték és jogszabályi rendelkezés alapján minősül az Fmhtv. 11. § (2) bekezdése szerint előterjesztett, az erre rendszeresített elektronikus úrlapon a MOKK rendszerébe bevitt beadványnak. Állást kell foglalni arról is, hogy az alperes az ellentmondást 2022. november 29-én minősített elektronikus aláírással és minősített időbélyegzővel ellátta vagy sem, az ítélet indokolásában ki kell térni arra, hogy ezt mely bizonyíték támasztja alá.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[37] 2016. évi CXXX. törvény 346. § (4) és (5) bekezdés

A döntés elvi tartalma

[38] A fizetési meghagyásos eljárásban az a beadvány minősül szabályszerű elektronikus beadványnak, amelyet a MOKK által a fizetési meghagyás elektronikus intézésére létrehozott internetes felületen keresztül, úgynevezett webes alkalmazás használatával, az erre szolgáló elektronikus úrlapon vittek be a MOKK rendszerébe és azt minősített elektronikus aláírással és minősített időbélyegzővel látták el.

Záró rész

[39] A Kúria a Pp. 424. § (4) bekezdése alapján csak megállapította a felperes felülvizsgálati eljárással felmerült, a jogi képviselő munkadíjából álló költségét, amelynek mértékét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés *a)* pontja és (5) bekezdése alapján határozta meg.

[40] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[41] E határozat ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja zárja ki.

Budapest, 2025. január 22.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró